

ZAKAJ TAKO?

Kaplja pelina na rožnodolski samoprispevek!

Krajani Rožne doline so se v prvi polovici lanskega leta z referendumom odločili za krajevni samoprispevek. Tako bodo pet let izdajali 1,5 odstotka od neto OD za ureditev najbolj žgočih komunalnih problemov v svoji KS. To pa pomeni, da bodo do vključno leta 1990 obnovili večje število pločnikov in cest ter uredili javno razsvetljavo. Na podlagi zbiranja sredstev iz krajevnega samoprispevka so KS Rožna dolina, Komunalna skupnost ljubljanskih občin, Komunalno podjetje Ljubljana TOZD Komunalne gradnje in LB Stanovanjsko komunalna banka decembra 1986 sklenili samoupravni sporazum za uresničitev programa samoprispevka za ureditev cest, pločnikov in javne razsvetljave v Rožni dolini. S tem so podpisniki tega sporazuma sprejeli dinamiko sprejetih del, ki je naslednja: za leto 1987, Kristofova cesta, Predjamska cesta, Bizjakova cesta, Kokačeva cesta, Cesta XIX, Cesta XXI, Cesta VI (od Ceste XVII do Ceste XXI), pločnik na Jamnikarjevi cesti, javno razsvetljavo na Rutarjevi in Azbečevi cesti, cestno in javno razsvetljavo (Cesta ob Glinščici med Bizjakovo in Kokaljevo cesto); za leto 1988, Cesta VII, Cesta I, Cesta XII, Korenova cesta, Cesta VIII - pločnik, Cesta III - javna razsvetljava in pločnik, Cesta v Rožno dolino - javna razsvetljava, Cesta X - javna razsvetljava, Slepce cesta na Cesti v Rožno dolino 18 do 19 št. - javno razsvetljavo, slepe ceste na Škrabčevi od 25 do 25 - javno razsvetljavo; za leto 1989: Cesta VII (od Ceste XV do ceste XVIII), Cesta XV (od ceste VI do Ceste X), Cesta XIII, Cesta XI, Mahlikova cesta, Cesta VI - pločnik, Cesta II - javno razsvetljavo, Podrožniška cesta - javno razsvetljavo; za leto 1990: Kikljeva cesta, Cesta na Rožnik, Levčeva cesta - pločnik, Svetčeva cesta - pločnik, Pot na Drenikov vrh, Cesta 27. aprila - javno razsvetljavo, Večna pot - javno razsvetljavo, Cesta XVII - cesta, pločnik, javna razsvetljava.

Se to. Pri oblikovanju tega programa je kot strokovni predlagatelj sodeloval TOZD Projekti-va Komunalnega podjetja Ljubljana in njen predlog je bil tako na svetu kot na skupščini KS sprejet brez pripomb.

Dinamika realizacije programa je izdelana na podlagi predhodnega usklajevanja z delovno organizacijo Vodovod-kanalizacija, DO Energetika (TOZD Plin) DO Elektro Ljubljana in DO PTT Ljubljana. V primeru, da se v času uresničevanja programske naloge spremenijo dinamika dotokov sredstev pa lahko Komunalna skupnost ljubljanskih občin in KS Rožna dolina sporazumno spremenita sprejeto dinamiko izvajanja programskih nalog.

Cemu smo v tem sestavu zapisali kar lep odlo-mek iz tega samoupravnega sporazuma? Prvič

zato, ker je ta sporazum prvi te vrste sklenjen v Ljubljani in bo lahko podlaga in v pomoč vsem ljubljanskim krajevnim skupnostim. Usklajen je z novo sprejetim pravilnikom Komunalne skupnosti ljubljanskih občin o financiranju krajevno skupniških programov. Drugič pa zato, ker je bil ta program tega samoprispevka pred časom predmet najbolj blatne oblike anonimnega javnega napada. Neznani krajan Tomaž Justin iz Rožne doline Cesta VIII/22 (na tem naslovu pa tudi zgoraj imenovani ne živi) je namreč v reviji Telex z dne 1. 1. 1987 v članku »Politična zrelost« na izjemno nesramen in žaljiv način napadel program uresničevanja samoprispevka v Rožni dolini, češ, da bi morala pri tem uresničevanju veljati taka prednostna logika, ki najprej ureja najbolj obremenjene ceste in ceste, ki najbolj onesnažujejo okolje. Po njegovem, program, ki naj bi bil uresničen v štirih letih, ni pravilno zastavljen. Za to dolži tri krajevne funkcionarje, češ, da so programirali najprej ceste, kjer sami stanujejo. Tega je po piščevem mnenju kriva »vrla rožnodolska funkcionarjska srenja«, »izvoljeni« v KS Rožna dolina, ki »preveč« očitno, skoraj po »butalsko« skrbijo za »svoj privatni interes«, namesto, da bi skrbeli za »blagor skupnosti«.

Ocenjujoč to pismo so predstavniki rožnodolskih družbenopolitičnih organizacij podali javni odgovor, ki je bil že objavljen v Telexu in ga bodo v celoti objavili tudi v Rožnodolskih novicah.

Povsem na dlani je, da je šlo s strani tega krajana skrivajočega se za izmišljenim imenom za kar najbolj umazano obliko javnega napada na program samoprispevka. Anonimni pisec je izbral od enajstih le tri ceste, da bi lahko imenoval javno oklevetal tri delovne in požrtvovalne krajanje in tako diskreditiral delo Rožnodolcev v zvezi s samoprispevkom. Njegovo pismo je tudi napad na ljudi, ki so žrtvovali več let prostovoljnega in naporega dela za pripravo in ureditev Rožne doline. Prav tem ljudem - aktivistom, družbenopolitične organizacije KS Rožna dolina izrekajo javno priznanje in vsa družbenopolitično podporo. Moralne škode, ki je bila z lažnimi obtožbami povzročena ne bo lahko oprati.

Ob vsem tem ostaja grenak priokus, kajne!? V kakšno zadoščenje je lahko takšnemu anonimnemu piscu kup laži in neresnice, lansiranih v najširšo javnost? Morda le v to, da je sposoben na klevetniški način razdirati družbeno ustvarjalno delo svojih poštenih in zanesljajših sokrajanov, ki vidijo širše in dalj od sebe, kot ta ubogi krajan, ki se boji pod svoje mnenje napisati celo svoje pravo ime. Za kakšen večji napor uperjen v družbeno koristno delo pa najbrž sploh ni sposoben!

J. DOMITROVIČ

KRVEDAJALSTVO V OBČINI

Slab odziv opozarja

Občinska organizacija RKS Ljubljana Vič-Rudnik že 34 let organizira odvzem krvi. Odvzem je prostovoljen, brezplačen in anonimen. Odvzem krvi je organiziran na Zavodu za transfuzijo krvi Ljubljana, Slajmarjeva 6.

Iz dneva v dan je več nesreč in večja potreba po krvi, medtem ko je prijavljenih krvodajalcev vedno manj. Na odvzemni dan mora priti na akcijo 300 krvodajalcev. V letošnjem letu smo imeli že dve akciji in to 15. in 23. januarja.

15. januarja smo planirali akcijo v 24 delovnih organizacijah. V akciji je sodelovalo 16 DO, 8 pa se akcije ni udeležilo in to: Livarna, IUV Galanterija, SOZD Elektrogospodarstvo Slovenije, Kovinoservis, Žito DE Pe-

23. januarja pa je bila načrtovana akcija v 21 DO in 2 KO RKS (Brezovica in Škofljica). Na akciji ni sodelovalo KO RKS Škofljica. Akcija je prav tako slabo uspela: DO IGO Ljubljana, 325 zaposlenih (pri akciji sodelovalo 8 krvodajalcev), Gradbeno podjetje Grosuplje Gradbeni polizdelki-proizvodnja, zaposlenih 267 (sodelovalo 12 krvodajalcev), Gradbeno podjetje Grosuplje TOZD Splošne gradnje Sektor I, zaposlenih 305 (sodelovalo samo 7 krvodajalcev), Gradbeno podjetje Grosuplje Splošne gradnje Sektor VI, zaposlenih 252 (na akciji sodelovalo 5 krvodajalcev).

Pohvaliti pa moramo DO HOJA Žaga Rob, kjer je od 29 zaposlenih sodelovalo 7 krvodajalcev, DO HOJA TOZD Pohištv Polhov Gradec, kjer je na akciji sodelovalo 31 krvodajalcev od 191 zaposlenih. Posebno pohvalo pa zasluži DO IGO TOZD Velike Lašče, saj je od 73 zaposlenih na akciji sodelovalo kar 18 krvodajalcev.

Da bi dosegli plane in zadostili potrebe po krvi, bi morali na akciji sodelovati najmanj 10 odstotkov vseh zaposlenih v posameznih organizacijah.

Omeniti moramo še to, da so nam pri organizaciji krvodajalstva v veliko pomoč vodstva osnovnih organizacij sindikata in njihovo razumevanje. Naj omenimo, da v DO HOJA TOZD Stavbno mizarstvo na vseh akcijah sodeluje tudi direktor tega podjetja.

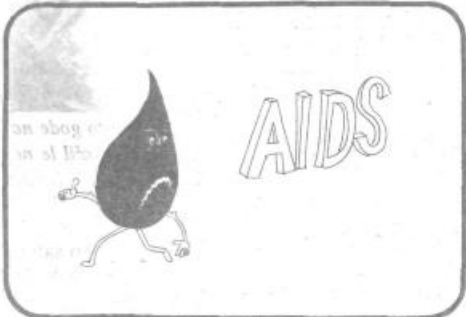
Nekateri krvodajalci postavljajo problem AIDS-a in zato nečjejo oziroma ne želijo sodelovati. Prav je, da temu problemu namenimo nekaj besedi. Ali se lahko z dajanjem krvi okužimo z virusom AIDS? Ne, ker pri odvzemu krvi s prostovoljnimi krvodajalcem ravnamo po vseh medicinskih pravilih, tako, da ne more priti do okužbe. Igle so samo za enkratno uporabo. Tudi kot prejemniki krvi se ne moremo okužiti, ker je odvzeta kri pregledana na prisotnost protiteles za virus, ki povzroča AIDS.

V letošnjem letu bodo v naši občini še naslednje akcije: 5., 11. in 26. februarja, 9. marca in 15. septembra.

Pozivamo zdrave občane, da na akcijah sodelujejo in s tem pomagajo rešiti marsikatero življenje. Najtežje je, če potrebujemo kri in jo ni na zalogi, da bi jo prejel.

DARUJTE KRI DANES, MORDA JO BOSTE JUTRI SAMI POTREBOVALI!

Občinska organizacija RKS Ljubljana Vič-Rudnik

karna Center (že nekaj let ne sodeluje), Astra ARS Inženiring, Silvaprodukt in Agroživilska šola (kolektiv in dijaki).

Slabo je akcija uspela v naslednjih delovnih organizacijah: Ilirija-Vedrog zaposlenih 900 (na akciji sodelovalo 13 krvodajalcev), Elektroprojekt 360 zaposlenih (na akciji sodelovalo 5 krvodajalcev), OO ZS delavcev zaposlenih pri zasebnih delodajalcih - zaposlenih 300 (na akciji sodelovali 3), DO Elektromontaža zaposlenih 104 (sodeloval le 1 krvodajalec), Surovina Maribor TOZD Ljubljana zaposlenih 155 (je sodelovalo samo 1 krvodajalec).

V zvezi s številom zaposlenih je akcija dobro uspela v DO Savske elektrarne, saj se je od 87 zaposlenih akcije udeležilo 14 krvodajalcev. Na akciji bi sodelovali še 3, pa so bili službeno odsotni.

pobude, predlogi, razmišljanja Sveta za turizem

IZ ZADNJE SEJE SVETA ZA POSPEŠEVANJE TURIZMA

Vsebinsko še bogatejši program

V naslovu smo ambiciozno zapisali »še bogatejši«, saj smatramo, da je delo sveta, ki je v zadnjih dveh letih pokazalo veliko sadov že tako dovolj bogato. Zato pa smo na zadnji seji obravnavali celo kopico novih problemov, katere ne kaže zanemariti.

Veseli smo novih turističnih in turistično opeševalnih društev, ki so si zastavili smeje programe in se stvari lotili z veliko mero odgovornosti in nenazadnje nove in sveže turistične ponudbe, pač takšne, kakršno lahko društvo v mejah svojega delovanja ponudi. Ljubljana in dovoljenje plovnosti po njej je problem, ki je star že nekaj let. In če smo izvedeli, da se pripravljata zakonodajna ureditev plovbe, je naslednji korak naš, zdaj moramo zagotoviti primerno poperitve turistične ponudbe vzdolž Ljubljanice.

Tudi glede informiranja je bilo dosti rečenega. Resda imamo v našem glasilu že kar nekaj časa stalen kotiček, kar pa ne more biti dovolj. Če res želimo iz anonimnosti si moramo pridobiti naklonjenost tudi ostalih sredstev javnega obveščanja. V veliki meri bomo morali prav preko društev uporabiti mesečni koledar prireditev, ki ga ureja Ljubljanska turistična zveza.

Gostinska ponudba v našem programu ne sme biti osamljena in kreniti le po svoji poti. Prisotna mora biti tudi v našem programu, saj lahko v veliki meri sodelujemo pri organizaciji »Tedna viških gostincev«, za katerega želimo da postane tradicionalen. Več pozornosti pa bo vsekakor potrebno posvetiti odpravi premajhnim prenočitvenim kapacitetam. Ljubljana ne sme ponovno dobiti prizvoka, da ne premore zadostno število prenočitvenih kapacitet.

Društva želijo svoje delo tudi drugače obogatiti, zato moramo bolj razmišljati o predavanjih, ki bi nas lahko na primeren način »poučila o tem in onem«. Boudimo natančnejši. Vsako TD ima svoje lepote, katere mora pokazati in jih tudi znati ponuditi. Ker pa vemo, da je delovanje društev zgolj na volonterjski bazi, moramo tudi tem volonterjem ponuditi zadostno mero znanja, s katerim bodo znali privabiti gosta in ga seveda tudi obdržati. Še in še bi lahko razmišljali. Pa je tudi res ko pravimo, da so dostikrat razmišljanja dovolj za konkretno akcijo, katero pa potrebuje kar nekaj pridnih rok in glav.

MOJICA ČERNE

Z OBČNEGA ZBORA KUD FRANCE PREŠEREN IZ GÖTEBORGA

Sklep: več načrtovanega sodelovanja

Člani slovenskega kulturnoumetniškega društva dr. France Prešeren iz Göteborga (z njimi nas veže dolgoletno sodelovanje) so se 24. januarja zbrali na letnem obnem zboru. Udeležila se je tudi tričlanska delegacija naše občine, ki jo je vodil Bojan Osmak - sekretar občinske konference SZDL. Med kratkim obiskom je delegacija opravila več delovnih razgovorov na katerih so predvsem skušali doreči tiste in takšne oblike dela, ki bi se bolj prispevale k razvijanju narodnostne in kulturne identitete članov društva, predvsem mlajših vključujoč njihovo večje navezovanje na domovino. To pa pomeni, da bi se v izogib pojavom kot so premajhna organiziranost, nekoordiniranost, svojevrstna privatizacija in včasih načeti medsebojni odnosi, morali bolj prizadevati za kakovostno delo, več neposrednejših, vsestransko objestranških vezi pa bi moralo biti z matično domovino.

O tem je stekla tudi beseda na obnem zboru katerega eden izmed sklepov je bil tudi ta, da se v prihodnje temu društvu nudi več vsestranske pomoči prav iz domovine. V svojem pozdravnem govoru pa se je Bojan Osmak dotaknil tudi perečih vprašanj vzgoje in izobraževanja in med drugim dejal:

»Veliko je činiteljev, ki delujejo tako, da se pomemben del naše mlade generacije v tujini odtujejo od svojega materinega jezika, navad, kulture, in s tem izgubljajo vezi in korenine z deželo svojega naroda.

BILI SO MED NAMI

Dr. Sonja Kukovec

Sonja Kukovec, politična aktivistka, poslanke republiške skupščine, profesorice in publicistke ni več. 24. 12. 1986 se je izteklo bogato in ustvarjalno življenje intelektualke, ki se je že od študentskih let bojevala za napredne ideje in vztrajno premagovala krhkost svojega zdravlja.

Vedno znova je zmagovala, vendar je v zadnji preizkušnji v hudi neozdravljivi bolezni, ki ji je leta kljubovala z železno voljo in vedrino, podlegla.

Sonja Kukovec se je rodila leta 1916 v Ljutomeru v družini, ki je bila izrazito levičarska. Pod vplivom svojega očeta se je Sonja že v gimnazijskih letih usmerila v napredno študentsko mladino v Mariboru. Že v letu 1933 je po nalogu KP organizirala skupino srednješolk, s katerimi je skupaj študirala dostopno literaturo. V letu 1936 je ob organizaciji SKOJ na klasični gimnaziji v Mariboru Sonja postala član SKOJ. Sodelovala je v treh troisilnih akcijah in bila septembra istega leta prvič aretirana in po preiskovalnem zaporu obsojena na 7 mesecev zapora pogojno na 3 leta. Na univerzi je postala članica Mladega Triglava, vse do razpustitve kluba se je ilegalno udeleževala, za kar je bila ponovno aretirana in obsojena na denarno kazen. Ob ustanovitvi »Narodnega bloka«, ki je po napadu Nemčije na Čehoslovaško združil vse študente razen fašistično usmerjenih, najdemo Sonjo med sestavljalci proglasne Slovenske javnosti in tudi udeleženka listkovnih akcij, za kar je bila ponovno obsojena na denarno kazen.

Po diplomi na pravni fakulteti je nastopila jeseni leta 1939 brezplačno sodno prakso na Sodišču v Mariboru. V mesecu maju 1941 jo je gestapo ponovno aretiral. 20. junija 1941 pa je bila izsejena v Srbijo, kjer je takoj pričela z delom na vključevanju Slovencev v Narodno osvobodilno gibanje.

Februarja 1942 se je vrnila v Ljubljano in postala sekretarka kvartnega odbora OF za izgnance ptujsko-ljutomerskega okraja. Že junija istega leta je bila aretirana in po težkih operacijah nog koncem avgusta prenešana na kirurško kliniko, kjer je ostala do decembra istega leta.

Novembra leta 1943 je bila ponovno aretirana in zaprta v prisilni delavnici. Zbolela je za pljučno tuberkulozo in ker je ohromelost nog tudi napredovala jo niso vključili v transport za taborišče. Večkratne aretacije, zapori in mučenja so na Sonji pustili trajne posledice.

Po osvoboditvi je prevzela vrsto javnih funkcij. Prvo je pričela delo na okrožnem javnem tožilstvu v Mariboru, okrajna javna tožilka v Slovenski Bistrici. Že leta 1947 so jo poklicali v Ljubljano na javno tožilstvo SRS, kjer je opravljala tudi delo pomočnika in namestnika republiškega javnega tožilca. Leta 1958 je bila izvoljena v Republiško skupščino kot poslanka je opravljala v zakonodajnem odboru, za vloge in pritožbe v raznih komisijah, zlasti pa v zakonodajni komisiji in komisiji pravnih predpisov. Zaradi odličnega strokovnega znanja še posebno na javnem tožilstvu s pravnimi intervencijami za varstvo zakonitosti je prispevala k poslovanju pristojnih upravnih organov in sodišče.

Sonja tudi po upokojitvi z delom ni odnehala. Bila je profesorica in ravnateljica Višje gospodinske šole v Grobljah pri Domžalah. Pomembno je njeno publicistično delo o položaju žensk v Jugoslaviji. Naša žena večerj in danes.

Kukovec dr. Sonja je bila predvojna revolucionarka, aktivistka OF od leta 1941 in kasneje SZDL, kljub temu da je bila 60% vojaški invalid, se je takoj po osvoboditvi aktivno vključila v družbeno politično in samoupravno delo Krajevne skupnosti Krim-Rudnik.

Kot večkratni odbornik Skupščine občine Rudnik in kasneje Skupščine občine Vič-Rudnik je aktivno sodelovala ter s svojo strokovnostjo in politično predanostjo pripomogla k razvoju le-teh.

Kot odbornik terena Krim v sedanjem obdobju pa kot delegat Zbora KS se je aktivno udeleževala zborov krajanov, ter pojasnjevala razvoj družbene samouprave. Na terenu Krim-Rudnik je opravljala zadolžitve predsednika SZDL, sekretar OO ZKS, predsednik vojaških vojnih invalidov. Pomemben je njen prispevek pri razvoju teh organizacij kot krajevne samouprave.

Posebno njena aktivnost pa je bila izražena v delovanju delegatskega sistema kljub vse hušji boleznini.

Sonja, vsa leta smo te občudovali od kod jemlješ toliko moči, toliko volje po ustvarjanju nekaj novega, boljšega.

Sonja, izreklam ti zahvalo za vse tvoje ustvarjalno delo, v srcu svih nas, ki smo te poznali in s tabo sodelovali pa bo ostal spomin na tvojo humanost, dobrega tovariša in prijatelja.

JAKI STANKO